

10. nedjelja kroz godinu A

Milosrđe mi je milo, a ne žrtva. Ta ne dođoh zvati pravednike, nego grešnike. (Mt 9,13)

Prvo čitanje

Hošea 6,3-6

"Težimo da upoznamo Gospodina: ko zora pouzdan mu dolazak. On će nam doći poput dažda jesenskog, poput kiše proljetne što natapa zemlju." "Što za tebe mogu učiniti, Efrajime? Što za tebe mogu učiniti, Judo? Ko oblak jutarnji ljubav je vaša, ko rana rosa koja nestaje. Zato sam ih preko proroka sjekao i ubijao riječima usta svojih; al' sud će tvoj izaći ko svjetlost. Jer ljubav mi je mila, ne žrtva, poznavanje Boga, ne paljenice."

Drugo čitanje

Rimljanima 4,18-25

Braćo i sestre! U nadi protiv svake nade povjerova Abraham da postane ocem naroda mnogih po onom što je rečeno: Toliko će biti tvoje potomstvo. Nepokolebljivom vjerom promotri on tijelo svoje već obamrlo – bilo mu je blizu sto godina – i obamrlost krila Sarina. Ali pred Božjim obećanjem nije Abraham nevjeran dvoumio, nego se vjerom ojačao davši slavu Bogu, posve uvjeren da on može učiniti što je obećao. Zato mu se i uračuna u pravednost. Ali nije samo za nj napisano: "Uračuna mu se", nego i za nas kojima se ima uračunati, nama što vjerujemo u Onoga koji od mrtvih uskrisi Isusa, Gospodina našega, koji je predan za opačine naše i uskrišen radi našeg opravdanja.

U ono vrijeme: Isus, prolazeći, ugleda čovjeka zvanog Matej gdje sjedi u carinarnici. I kaže mu: "Pođi za mnom!" On usta i pođe za njim.

Dok je Isus bio u kući za stolom, gle, mnogi carinici i grešnici dođoše za stol s njime i njegovim učenicima. Vidjevši to, farizeji stanu govoriti: "Zašto vaš učitelj jede s carinicima i grešnicima?"

A on, čuvši to, reče: "Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima. Hajdete i proučite što znači: Milosrđe mi je milo, a ne žrtva. Ta ne dođoh zvati pravednike, nego grešnike."

Za razmišljanje

U središtu spasonosne poruke govora na gori nalazi se u Evandjelju izvješće o pozivu carinika Mateja. Isus ovdje u stvarnosti provodi ono o čemu je prije govorio.

Isus prolazeći vidi Mateja (što znači "Dar Jahvin") pri njegovom svakodnevom poslu. Isus ga poziva među svoje sljedbenike i Matej se odmah odazivlje. Vrhunac te zgrade je poziv. Carinici nisu baš bili cijenjeni.

Budući da se nisu držali propisa o čistoći, držali su ih javnim grešnicima. Poziv na nasljedovanje nije kraj te zgrade, već se nastavlja gozdom kojoj se priključuju i mnogi drugi carinici i grešnici. Svaka je gozba u ono vrijeme i u onoj kulturi imala i veliko religiozno značenje. Za pobožne ljude, među koje se na temelju svoga javnog učiteljskog djelovanja ubrajao i Isus, bila je sramota sjediti za istim stolom s takvim kršiteljima zakona. Isus svjesno krši pravila standardizirane "pobožnosti" i razotkriva njezinu lažnost.

S tim u vezi i sam zauzima stav. Uzrečica o liječniku bila je u grčkom svijetu prilično poznata, samo što kod Isusa u središtu stoje bolesni, a ne liječnik. Radi se o spasenju čovjeka i o posredovanju toga spasenja, kao što svjedoče mnoga starozavjetna mjesta, na kojima se govori o Gospodinovoj spasenjskoj snazi, ili gdje se Bog zaziva kao liječnička pomoć. Božja ponuda i volja za spasenje sasvim su konkretne i jasno iskustvene. Da se pritom doista radi o životnoj ponudi, vidljivo je iz citata proroka Hošee, kojim Isus s jedne strane pobija farizeje, koji ga kritiziraju svojim vlastitim oružjem, a s druge strane upozorava na opasnost samodopadnosti i samopravednosti, koja je uvijek prisutna u religioznom djelovanju i mišljenju.

Religiozni propisi se mogu osamostaliti i razviti u neku vrstu samozakonitosti. Kult mogu svesti na oblake tamjana koji se rastvore u zraku, čim izvan kuće Božje počne svakodnevica. Zbog toga današnji svetopisamski odlomak naglašava jedinstvenost i nedjeljivost ljubavi prema Bogu i ljubavi prema čovjeku. One nisu iste i svaka ima svoju vlastitu težinu. U ograđivanju od ljudi svako se bogoslužje pretvara u laž i čak se može okrenuti i protiv samog sebe. Vrijedi i obrnuto: bez otvorenosti i truda oko osobnog odnosa prema Bogu, koji čovjeku iskazuje svoju ljubav i vjernost, svaka se ljubav prema bližnjemu svodi na čisti humanizam.

Ako Crkva (pritom se misli na svakog pojedinca!) Riječ Božju iskreno naviješta, te spašavajući i pomirujući prolazi svijetom, onda će mnogi koji su pritisnuti teretom života posrnuli, prolaziti i osjetiti snagu koja će ih osposobiti da ponovno ustanu. Ono što se čini besplodnim biva obdareno novim životom (2. čitanje), utrta religioznost može ponovno procvjetati u nježnu ljubav prema Bogu (1. čitanje) i u Isusu susreće Matej nježnu potvrdu svoga Boga koja je i za nas primjer i nada.